

Verneplan for skog

Tilråding om vern av Barlindknuten naturreservat i Kragerø kommune

Eikedominert edellauvskog nedenfor Mellomknuten. Foto: Ulrika Jansson, BioFokus

**Statsforvalteren i Vestfold og Telemark fylke
Mars 2022**

INNHOLD

1. Forslag.....	side 3
2. Hjemmel.....	side 3
3. Verneverdier.....	side 4
4. Andre interesser.....	side 5
5. Trusler mot verneverdiene.....	side 5
6. Saksbehandling.....	side 5
7. Viktige endringer under behandling av verneplanen.....	side 6
8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.....	side 6
9. Lokal og sentral høring.....	side 6
10. Statsforvalterens kommentarer og tilråding.....	side 10

Vedlegg

1. Forslag til forskrift for Barlindknuten naturreservat

Forslag til avgrensing av Barlindknuten naturreservat følger som eget kartvedlegg

1. Forslag

Statsforvalteren gir med dette forslag om vern av skog i privat eie i Kragerø kommune i Vestfold og Telemark fylke. Forslaget til vern er basert på ordningen med frivillig vern av skog.

Området det gjelder er Barlindknuten i Kragerø kommune. Det er to grunneiere som har kommet med tilbud om frivillig vern av 426 daa skog. Området har fått nasjonal verdi (***) i forbindelse med registrering av biologiske verdier (jf. prosjekt Frivilligvern 2019).

2. Hjemmel

Området vil bli vernet som naturreservat med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det i §§ 35 til 39 gitt hjemmel for ulike vernekategorier. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldloven sin § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må imidlertid beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den enkelte vernekategorien i §§ 36 og 37. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservat treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldloven sin § 37, som lyder slik:

”Som naturreservat kan vernes områder som:

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
- b) representerer en bestemt type natur,*
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller*
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdetets skjøtsel.”

Vurdering i forhold til naturmangfoldloven kap. II

Med hensyn til kunnskapsgrunnlaget (jf. § 8 i nml.), så foreligger det god dokumentasjon av arter og naturtyper i området, jf. omtalen i kap. 3 Verneverdier. Restriksjonene på inngrep og tiltak som verneforskriftene regulerer vil ta vare på verneverdiene, og den bruken som tillates videreført vil etter vår vurdering ha liten negativ virkning på dem. På bakgrunn av det kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn er vår vurdering derfor at effekten av vernet

på verneverdiene og naturmangfoldet i sum vil være positiv. Ut fra denne konklusjonen ser vi det ikke som nødvendig å gå nærmere inn på prinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12.

3. Verneverdier

Området består av mesteparten av Barlindknuten, Mellomknuten og Den brente knuten, i tillegg til småkupert terreng nordøst for Barlindknuten. Området utgjør et lavereliggende, topografisk variert areal med hovedsakelige vernekvaliteter i de sørøstvendte skrentene ned mot Barlindtjennene og Barlinddalen. Berggrunnen i området er rik, og består av amfibolitt, og i hovedsak mangler det løsmasser, eller det består av et tynt usammenhengende lag av morenemateriale. Barlindknuten ligger i boreonemoral vegetasjonssone i klart oseanisk seksjon.

Boniteten varierer sterkt i området, fra skrinne topp-partier med uproduktiv og lavproduktiv skog, til lisider med middels og høy produktivitet. Vegetasjonen er variert, med spredning først og fremst innenfor rike vegetasjonstyper. Vegetasjonen og topografiske forhold gir grunnlag for et rikt innslag av karplanter, moser og markboende sopp. Øverst på Den brente knuten, Mellomknuten og Barlindknuten dominerer vegetasjonstyper som lyngskog og svak lyng-lågurtskog. På litt friskere mark inngår svak bærlyng-lågurt og lyng-lågurt, mens det i større søkk og i mer rasmarkpreget skog er ren lågurtskog, men innslag av kalklågurtskog. Mellom Barlindknuten og Mellomknuten inngår et mindre areal med myr. Omtrent en tredel av verneforslaget er avgrenset som den rødlistede typen frisk rik edelløvskog (NT- nær truet).

Det er stor spredning i treslag i området, med furu på toppene og edelløv, borealt løv, barlind og noe gran i de mer produktive delene. Mesteparten av arealet dekkes av eldre skog, inkludert mange gamle trær og død ved, men det er trolig at skogen er plukkhogd lenger tilbake. Det forekommer grovstammete ospetrær, og også en god del grove ospelæger. Hele lia har mye granlæger, men lite stående gran. Det er nesten ikke registrert læger av lind, ask og eik, men noe høystammete grove lind er i ferd med å gå overende. Eika i området er anslagsvis opp til 80-100 år gammel. Det forekommer flere hule løvtrær i området, blant annet hul eik.

Barlindknuten anses som et godt arrondert område med stor grad av urørthet de siste tiårene. Skogen i storparten av området er vurdert som lite påvirket av hogst i de siste 50-100 årene. Det går en vei gjennom området som er anlagt etter 2013.

Det er rikelige forekomster av de tre rødlistede treslagene barlind *Taxus baccata* (VU-sårbar), ask *Fraxinus excelsior* (VU-sårbar) og alm *Ulmus glabra* (VU-sårbar) i de edelløvdominerte, sørøstvendte liene. Det er funnet sjeldne og rødlistede markboende sopp, blant annet av piggsvinrøysopp *Lycoperdon echinatum* (EN- direkte truet). De dødved-rike liene gir også godt grunnlag for vedboende sopp. Det er registrert svartsonekjuka *Phellinus nigrolimitatus* (NT- nær truet) på gran. Flere eldre eiketrær, asketrær og ospetrær har velutviklet epifyttisk lav- og moseflora med store flak av lungenever, og funn av kystnever og stiftfiltlav. Rikelig med død ved, og hule løvtrær gjør at området også kan være viktig for mange insekter. Området er vurdert til å være nasjonalt verneverdig (**).

Barlindknuten vil i høy grad bidra til inndekning av mangler i skogvernet. Området dekker i første rekke opp viktige mangler knyttet til inndekning av viktige naturtyper (rik edelløvskog) og generelle mangler som lavlandsskog med god bonitet og arealer med gammel skog.

Formål

Formålet med forskriften er å ta vare på et område som har særlig verdi for biologisk mangfold på grunn av forekomst av naturtypen frisk rik edelløvskog, lavlandsskog og høybonitetsskog, samt arealer med gammel skog. Videre er formålet å ta vare på et område med forekomst av sjeldne og truede arter av sopp og lav.

Etter Statsforvalteren sin vurdering tilfredsstiller området de kravene som naturmangfoldloven § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat.

4. Andre interesser

Planstatus

Arealet er satt av til LNFR-område i kommuneplanens arealdel i Kragerø.

Tekniske inngrep

Ingen kjente.

5. Trusler mot verneverdiene

Skogsdrift vil være en trussel mot verneverdiene. Ferdsel og beiting blir ikke sett på som noen trussel i området i dag.

6. Saksbehandling

Bakgrunn

Vern av skog har de siste 15 årene blitt prioritert i verneplanarbeidet i Norge. Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringen sin innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. nr. 25 trakk og opp viktige prinsipper og satsingsområder for en slik opptrapping av skogvernet. Blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige rådene i rapporten "*Evalueringen av skogvernet i Norge*", laget av NINA og Skogforsk.

I meldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. Ved frivillig vern tilbyr skogeier(-ene) staten vern av egen skog. Miljøvernmyndigheten vurderer tilbudene og gjør naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdiene. Om det etter en slik registrering er aktuelt å legge fram et verneforslag for det aktuelle arealet, skal det gjennomføres forhandlinger med grunneier om avgrensning, verneforskrift og økonomisk erstatning. Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjøres før avtale er undertegnet.

Konkret om området

Tilbud om frivillig vern for Barlindknuten ble mottatt fra grunneiere via AT Skog 10. mai 2019. Naturverdiene ble undersøkt i 2019 og ble rapportert i 2020 (jf. http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2019_Barlindknuten.pdf).

Melding om oppstart

Formell melding om start på verneplanarbeidet ble sendt 2. november 2020. Innkomne merknader ble kommentert i høringsdokumentet.

Høring

I samsvar med naturmangfoldloven og reglene om saksbehandling til denne, sendte Statsforvalteren forslaget til vern ut på høring 14. oktober 2021, med frist 10. desember 2021. Det ble gjort en felles lokal og sentral høring. Det kom inn en uttalelse til lokal høring og fem uttalelser til sentral høring.

Videre saksgang

Statsforvalteren sender, på bakgrunn av høringsdokumentet og innkommende uttalelser, tilråding om vern til Miljødirektoratet. Til vanlig vil det på dette tidspunktet i verneprosessen være gjennomført forhandlinger og underskrevet avtaler med grunneieren. Miljødirektoratet legger saken fram for Klima- og miljødepartementet, som deretter vil forberede saken og legge fram forslag for vernevedtak for Kongen i statsråd. Etter vernevedtak ved kgl. res. vil erstatningen i tråd med underskrevne avtaler bli utbetalt av Miljødirektoratet. Statsforvalteren får etter det normalt i oppdrag å gjøre vedtaket kjent lokalt og sørge for at naturreservatet blir forsvarlig merket og skiltet. Dette blir vanligvis gjort ved at Statsforvalteren ber om grensegang ved jordskifteretten, i dette tilfellet vil det bli ved Telemark jordskifterett.

7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen

Det er foretatt mindre grenseendringer etter grunneiers ønske. Det er gjort for å holde traktorvei utenfor verneområdet, samt ta ut noen lommer med kulturgran. Det er også gjort noe justering mot bilvei. Justering av grensen bidrar til at vernegrensa trekkes noen meter vestover fra kjente kvartsittforekomster.

Endringene har medført en redusert areal på 25 dekar, fra 426 til 401 dekar.

I verneforskriften er foreslått forbud mot bålfyring tatt ut og erstattet med standardbestemmelse om bålbrekking i naturreservat jf. § 4 j, etter grunneiers ønske.

8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Det er etter Statsforvalterens vurdering ikke behov for forvaltningsplan for dette området. Vi anser oppsynsbehovet for å være lite.

9. Lokal og sentral høring

Verneplanen ble sendt på lokal høring til grunneiere, Kragerø kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune, og til følgende brukerorganisasjoner, regionale statlige etater, næringsinteresser og lokale interesseorganisasjoner:

Sannidal skogeierlag, Sannidal JFF, Sannidal og Skåtøy Bondelag, Naturvernforbundet i Kragerø, Kragerø turlag, Kragerø lokallag av Norsk Ornitologisk Forening, Tinn skogeierlag, Tinn bondelag, Tinn JFF, Tinn lokallag av NSB, Tinn og Rjukan turlag, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening, Telemark Sau og Geit, Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, Norsk Ornitologisk forening, avd. Telemark, Telemark Turistforening, Vestfold og Telemark Orienteringskrets, Tinn Energi, Statens vegvesen Region sør, Norges Vassdrags- og energidirektorat Region Sør, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft, og Lede (tidligere Skagerak Nett).

Verneplanen ble sendt på sentral høring til:

AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Institutt for biovitenskap - Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, NSB hovedadm., NTNU Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU Ringve botaniske have, NTNU Vitenskapsmuseet, SABIMA, Språkrådet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring:

Bane NOR SF uttaler følgende (brev av 21.10.21): «*De aktuelle områdene er ikke av interesse for jernbanen. Vi har ingen merknader til verneplanen*».

Forsvarsbygg uttaler følgende (brev av 25.10): «*Vi viser til forslag om vern av Buberget og Urdalen (utvidelse) i Tinn kommune og Barlindknuten i Kragerø kommune. Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.*

Vi registrerer at de generelle unntakene fra ferdselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet og avgang og landing med Forsvarets luftfartøy. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget».

Statnett uttaler følgende (brev av 16.11.21): «*Statnett har ikke transmisjonsnett eller planer om transmisjonsnettet som blir berørt av verneplanene og har derfor ingen merknader*».

Lede uttaler følgende (brev av 24.11.21): «Viser til henvendelse 18.10.2021. Lede AS eier, drifter og utvikler strømmnett i regionen. Vi har gjennomgått dokumentasjonen og kartene. Vi har ingen nettanlegg i de aktuelle områdene og har heller ikke planer om nye nettanlegg innenfor områdene i verneplanen. Ingen øvrige kommentarer».

Norges vassdrags- og energidirektorat uttaler følgende (brev av 11.12.21):

«Vi viser til høring av frivillig vern av skog for naturreservatene Buberget, Barlindknuten og Urdalen (utvidelse). NVE har tidligere uttalt seg under oppstartsmeldingen. NVE har sett gjennom høringsforslaget for det foreslåtte verneområdet med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m. Så langt vi kjenner til er det ingen energi og vassdragsinteresser knyttet til vern av Barlindknuten.»

Direktoratet for mineralforvaltning uttaler følgende (brev av 13.12.21):

«DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i verneprosesser etter naturmangfoldloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse. DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plan-, utbyggings- og verneprosesser.

Om saken

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har lagt ut forslag til opprettelse av to nye naturreservater og en utvidelse av eksisterende naturreservat på høring. Dette gjelder områdene Buberget og utvidelse av Urdalen i Tinn kommune, og Barlindknuten i Kragerø kommune.

Uttalelse fra DMF

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Dersom ressursene bygges ned eller båndlegges på en annen måte, er de i mange tilfeller utilgjengelig i overskuelig framtid. Mineralressurser representerer store verdier. Utvinning av denne type ressurser gir grunnlag for annet næringsliv. DMF er i denne sammenhengen opptatt av at mineralressurser som har eller kan ha verdi ved uttak og utnyttelse, blir hensyntatt i verneprosessen.

Barlindknuten

DMF gav uttalelse til varsel om oppstart av verneprosess for Barlindknuten i brev 10.12.2020. I brevet frarådet vi vern av deler av det aktuelle arealet, på bakgrunn av kvartsittforekomst av høy verdi. DMF opprettholder frarådingen.

Kvarts med særdeles høy renhet er identifisert av Norges geologiske undersøkelse (NGU) som en av de kritiske mineralene som skal inngå i det grønne skiftet¹. Ekstremt ren kvarts

er et nødvendig råstoff for blant annet solcelleproduksjonen og halvlederindustri, og behovet for silisium var i 2019 forventet å nær tredobles innen 2030.

I dialog med NGU har DMF sett på forslag til verneområde, og bekrefter at foreslått område kommer i konflikt med mineralske interesser av minimum regional betydning som industrimineral, mest sannsynligvis nasjonal betydning. Vi henviser her til NGU sine registreringer i området, oppsummert i rapport merket 2005.0552 og 2006.0623, som ligger til grunn for ressursregistreringene i området. Konkret er det foreslått vern som går inntil 25 meter av den dokumenterte forekomsten, og verneområdet trekkes innenfor buffersonen for videre undersøkelser: området for prospekt i NGU sine databaser. Denne sonen er under 100 m bred, og fremkommer på bakgrunn av NGU sin vurdering av områder som ikke bør gjøres utilgjengelig; både av hensyn til fremtidige undersøkelser og for å sikre et nødvendig areal rundt området der det er en kjent forekomst. Vi minner om inndeling i kunnskapsgrunnlag rundt geologiske forekomstområdet⁴:

- Geologisk provins: Areal med mulighet for funn av gitt forekomsttype. Inneholder ett eller flere prospekter og/eller forekomster.
- Prospekt: Areal med høy sannsynlighet for funn av udokumenterte mineralforekomster. Forekomstpotensiale må avklares/vurderes geologisk og politisk før arealdisponering.
- Forekomst: Areal med dokumentert økonomisk interessant mineralforekomst. Inneholder registreringer, samt estimer av kvalitet og tonnasje. Drivverdighet og verdiskapningspotensial må vurderes politisk før arealdisponering. .

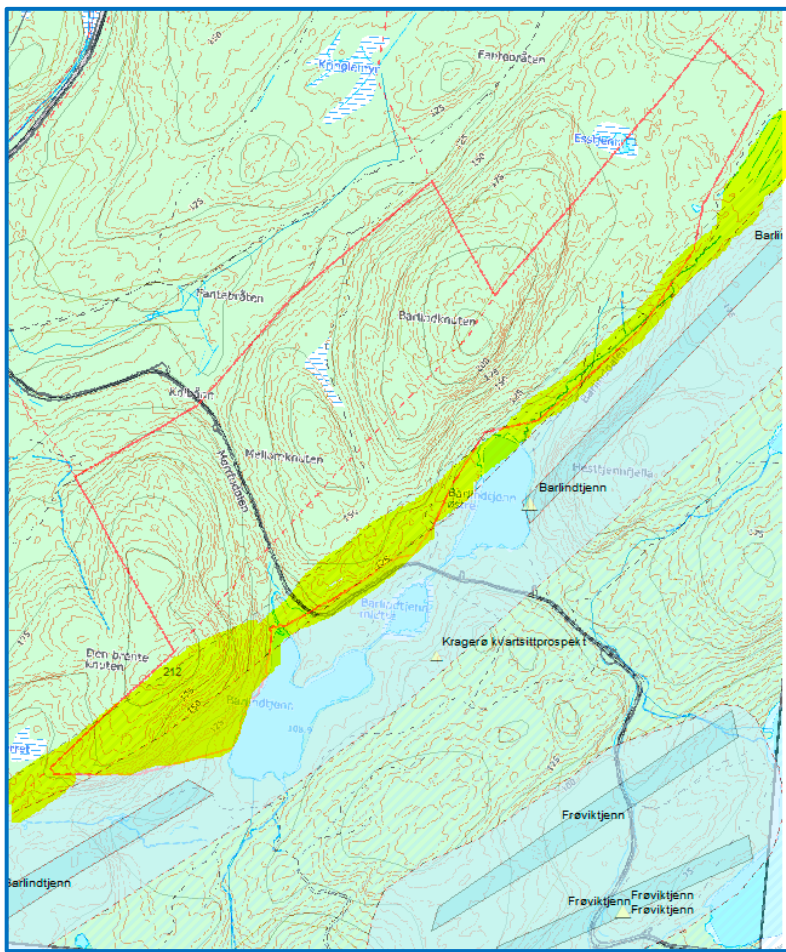
Området ved Kilsfjorden er forholdsmessig godt undersøkt. De mest kommersielle interessante kvartsittforekomstene i området er blitt registrert som forekomster i NGU sin malm-, industrimineral- og natursteinsdatabase⁵. Åren med den mest interessante kvartsitten er påvist i 25-50 meter brede soner som løper i fra sør-sørvest til nord-nordøst. Rapporten fra 2005 tilsier at kvartsen i Barlindknuten-området bør ansees å ha samme verdi som produksjonsområdet ved Snekkevik.

I kap. 2. «Oppsummering og konklusjon» av rapport 2005.005 står følgende om forekomstene som ble kartlagt: «Det er påvist 25-50 m brede soner av god kvartsitt i en avstand av 1-5 km fra dagens utskipningsanlegg. Disse sonene har dels lang utstrekning og disse nye lokalitetene med god kvartsitt befinner seg primært innenfor områder som er skjermet for innsyn fra sjøen og eksisterende bebyggelse, og vil således kunne være tilgjengelig for mulige fremtidige uttaksalternativer.» Grunnet den begrensede mektigheten av åren med god kvartsitt som drives ved Snekkevik, gjør at det er sannsynlig at området ved Barlindknuten kan komme i drift innen anskuelig fremtid.

Statsforvalteren har i sin merknadsvurdering av vår uttalelse skrevet: «Når det gjelder uttalelsen fra DMF har Statsforvalteren merket seg at det er dokumentert potensiale for funn av kvartsitt innenfor verneforslaget. DMF fremhever at det ikke på nåværende tidspunkt er klart om det vil bli fremtidig drift knyttet til dette området. Basert på at området må undersøkes mer grundig med tanke på kvartsittforekomsten, velger Statsforvalteren å høre på det opprinnelige tilbudsarealet.»

DMF mener dette er argumentasjon som ikke kan bygge på kunnskapsgrunnlaget som DMF peker til i våre uttalelser, og som må legges til grunn ved vurderinger av grunnlaget for vern.

På denne bakgrunnen fraråder DMF vern av området hvor verneområder overlapper av provins og prospekt for kvartsitt, se kart fra NGU under. Hvis området fortsatt vurderes å underlegges vern, må det tas inn unntak i vernebestemmelsene eller spesifiseres at det kan gis dispensasjon fra vernebestemmelsene som åpner for å drive ytterligere undersøkelser i området, og bestemmelser som sikrer tilgang til områdene dersom det gjøres ytterligere funn.»

10. Statsforvalterens kommentarer til merknadene og tilråding

Direktoratet for mineralforvaltning fraråder vern av den delen av området som overlapper med provins og prospekt for kvartsitt. De viser videre til at dersom disse arealene tas med i verneområdet må det tas inn unntak i vernebestemmelsene slik at det kan gis dispensasjon som åpner for ytterligere undersøkelser i området og bestemmelser som sikrer tilgang til området dersom det gjøres ytterligere funn.

Vi har oversendt uttalelsen til grunneier for kommentarer, og grunneiers oppfatning er at kvartsittforekomstene ligger ganske mye lenger unna det tilbudte arealet enn det NGUs kart viser og at vernegrensa således er uproblematisk. Vernegrensa er etter høringen lagt

på innsiden av traktorvei som går langs den markerte kvartsittforekomsten, og er dermed trukket noe lenger unna forekomsten. Vi ser ikke anledning til å åpne opp for Direktoratet for mineralforvaltning sine foreslåtte bestemmelser i verneforskriften, da nevnte tiltak kan gå ut over verneverdiene. Miljødirektoratet må derfor i samråd med Direktoratet for mineralforvaltning vurdere hva som er den beste løsningen.

Vår vurdering er at det foreligger særlige årsaker til å båndlegge det foreslåtte vernearealet. De største naturverdiene i området ligger i de sørøstlige lisidene og ytterligere redusering av arealet her er derfor særlig uheldig. Kartlegging av skogen viser at det innehar nasjonale naturverdier, med en av de rikeste edellauvskogene innenfor grunnfjellsområdet på Sørlandet og med flere rødlista naturtyper og arter.

På grunnlag av ovenstående vurderer vi at det tilbudte arealet bør opprettes som naturreservat. Vi mener også at grunneiers ønske om prosess mot vern på egen eiendom bør vektlegges i saken.

Øvrige uttalelser tas til etterretning.

Konklusjon

Statsforvalteren anbefaler at Barlindknuten blir vernet som naturreservat med de mindre endringer som her er gjort rede for når det gjelder verneforskrift og vernekart.

Se vedlegg med verneforskrift og vernekart. Endring i verneforskrift er satt i kursiv.

Vedlegg 1. Endringer i kursiv

Forskrift om vern av Barlindknuten naturreservat i Kragerø kommune i Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med *forskriften* er å ta vare på et område som har særlig verdi for biologisk mangfold på grunn av forekomst av naturtypen frisk rik edelløvskog, lavlandsskog og høybonitetsskog, samt arealer med gammel skog. *Videre er formålet å ta vare på et område med forekomst av sjeldne og truede arter av sopp og lav.*

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Kragerø kommune: 62/3, 72/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på 401 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Kragerø kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Beiting.
- e. Vedlikehold og merking av eksisterende stier vist på vernekartet.
- f. Vedlikehold av skogsbilvei inntegnet på vernekartet i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- g. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- h. Utsetting av saltsteiner.
- i. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- j. *Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.*

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Utenom eksisterende skogsbilvei og stier er sykling, bruk av hest og kjerre og ridning forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 andre ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- b. Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c. Tiltak i forbindelse med forvaltning av fisk og vilt.
- d. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd b.
- e. Hogst av etablerte plantefelt.
- f. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- g. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.

h. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.

i. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og h og § 7 b, c, e og g.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 2 Vernekart